

Sygn. akt I ACa 1005/14

## WYROK

*W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ*

Dnia 19 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer
Sędziowie:	SSA Andrzej Struzik (spr.) SSA Teresa Rak
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. T.

przeciwko P. T.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 24 kwietnia 2014 r. sygn. akt I C 3479/13

- 1. odrzuca apelację w części zaskarżającej oddalenie powództwa o zapłatę;**
- 2. oddala apelację w pozostałej części.**

**Sygn. akt I ACa 1005/14**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo J. T. skierowane przeciwko P. T., którym powód domagał się ochrony jego dóbr osobistych poprzez zobowiązanie pozwanej do zaniechania jej uporczywej decyzji związanej ze zlicytowaniem jego nieruchomości, tj. budynku warsztatowego z częścią mieszkalną, położonej w K. przy ul. (...) lub wstrzymania przez sąd egzekucji z tej nieruchomości oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty, która pokryje wydatki komornicze związane z wyceną i szacowaniem powyższej nieruchomości, a także będzie zadośćuczynieniem za uszczerbek na zdrowiu jakiego doznał. Powód nie wskazał przy tym kwot, których zasądzenia dochodził, a sąd I instancji nie wezwał go o uzupełnienie tego braku formalnego pozwu.

Uzasadniając powyższy wyrok sąd I instancji ustalił, że pozwana jest córką powoda i jego wierzycielką na kwotę co najmniej 64.000 zł z tytułu zaległości alimentacyjnych. Dla wyegzekwowania swej wierzytelności pozwana spowodowała wszczęcie egzekucji skierowanej do opisanej w pozwie nieruchomości. Strony są skonfliktowane, toczą się między nimi także inne postępowania sądowe, a powód uzależnia zapłatę należnej pozwanej kwoty od zakończenia postępowania o podział majątku z byłą żoną a matką pozwanej.

Ustalenia swe Sąd Okręgowy oparł na zeznaniach stron, oceniając je jako w całości wiarygodne.

W swych rozważaniach sąd wskazał, że czynności pozwanej w postaci skierowania do egzekucji komorniczej należności przysługujące jej w oparciu o prawomocne orzeczenie sądu i wskazanie majątku powoda w postaci nieruchomości, nie narusza żadnego z dóbr osobistych powoda, a nadto nie jest działaniem bezprawnym, gdyż pozwana działa w ramach obowiązującego prawa z wykorzystaniem organu ustanowionego do prowadzenia egzekucji. Sąd wskazał także, że powód zarzucił pozwanej, iż narusza jego dobre imię opowiadając do obcych ludzi niestworzone rzeczy o powodzie, co powodowi robi, że puści go w skarpetkach, zlicytuje. Powód nie sprecyzował jednak tych twierdzeń, nie wyjaśnił bliżej na czym opowieści te polegają i nie przedstawił żadnych dowodów. Z kolei wnioski dowodowe powoda dotyczące okoliczności, iż pozwana dobrowolnie wyprowadziła się z nieruchomości przy ul. (...), że komornik zwracał się do pozwanej z zapytaniem o zgodę na prowadzenie egzekucji z innych nieruchomości powoda oraz że nieruchomości te nie są zabezpieczone sąd I instancji oddalił stwierdzając, że nie pozostają one w związku z żądaniem ochrony dóbr osobistych powoda.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Powód zakwestionował stwierdzenie, że pozwana nie narusza jego dóbr osobistych oraz oddalenie jego wniosków dowodowych. Uzasadniając ten zarzut powód podniósł, że jednym z dóbr osobistych jest nietykalność mieszkania, a uporczywe dążenie pozwanej do zlicytowania jego nieruchomości nietykalność tę narusza. W konkluzji powód wskazał, że wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku.

Powód nie podał w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do roszczenia majątkowego, jak też nadal nie sprecyzował zapłaty jakiej kwoty się domaga i nie został wezwany do usunięcia tego braku apelacji przez sąd I instancji. Wezwany do stosownego oświadczenia na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 października 2014 r. powód wskazał, że w zakresie roszczenia majątkowego domaga się wyłącznie zapłaty kwoty odpowiadającej wydatkom na oszacowanie nieruchomości i kosztom komorniczym, nie domaga się natomiast odszkodowania ponad te kwoty oraz zadośćuczynienia. Wobec niesprecyzowania dochodzonej kwoty Sąd Apelacyjny wezwał powoda o usunięcie braków formalnych apelacji poprzez wskazanie kwot, jakich dochodzi on z tytułu roszczeń majątkowych w terminie tygodnia, pod rygorem odrzucenia apelacji w części dotyczącej roszczeń majątkowych. W określonym terminie powód nie podał dochodzonych kwot, informując sąd, że zwrócił się do komornika o ich podanie, zaś po upływie terminu do uzupełnienia apelacji przesłał pismo komornika zawierające informację o stanie egzekucji, jednak nadal nie podał, jakich kwot dochodzi.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z treści pozwu jednoznacznie wynikało, że powód, obok żądania nakazania pozwanej zaniechania egzekucji z nieruchomości, dochodził zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia. Skoro powód, z naruszeniem art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., nie sprecyzował w pozwie żądania poprzez wskazanie dochodzonych kwot, obowiązkiem sądu I instancji było wezwanie powoda do uzupełnienia tego braku formalnego pozwu, w trybie art. 130 § 1 i 2 k.p.c., pod rygorem zwrotu pozwu w tej części. Naruszając powyższe przepisy sąd I instancji zaniechał tego wezwania. Z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że przedmiotem rozpoznania było także żądanie majątkowe, a zatem apelacja, zaskarżająca wyrok w całości, skierowana była także przeciwko oddaleniu tego żądania. W konsekwencji powód był obowiązany, stosownie do art. 368 § 1 pkt 5 i § 2 k.p.c. wskazać zakres żądanej zmiany wyroku poprzez sprecyzowanie kwot, które w wyniku tej zmiany miałyby zostać na jego rzecz zasądzone oraz poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do żądania pieniężnego. Apelacja nie spełniała tego wymogu formalnego, co obligowało sąd I instancji do wezwania powoda do usunięcia tych braków apelacji w trybie art. 370 k.p.c. Sąd I instancji, z naruszeniem powyższego przepisu, nie wezwał powoda do usunięcia ww. braków apelacji i przedstawił sprawę Sądowi

Apelacyjnemu. W konsekwencji Sąd Apelacyjny, stosownie do przepisu art. 373 k.p.c. wezwał powoda do usunięcia braków apelacji. Skoro powód w wyznaczonym terminie braków tych nie usunął, apelację w części zaskarżającej oddalenie powództwa o zapłatę należało odrzucić na podstawie art. 373 k.p.c.

Odnosząc się do zaskarżenia roszczenia niemajątkowego – żądania nakazania pozwanej zaniechania egzekucji z nieruchomości powoda – stwierdzić należy, że jest ona bezzasadna. Przepis art. 23 k.c. wymienia jako jedno z dóbr osobistych prawem chronionych nietykalność mieszkania. Jak wskazuje Sąd Najwyższy w swych orzeczeniach (por. wyroki: z dnia 6 marca 2009 r. sygn. II CSK 513/08, z dnia 25 lutego 2010 r. sygn. V CSK 290/09 i z dnia 21 kwietnia 2010 r. sygn. V CSK 352/09) przez nietykalność mieszkania należy rozumieć sferę określonego stanu psychicznego i emocjonalnego wynikającego z poczucia bezpieczeństwa i niezakłóconego korzystania z własnego mieszkania, a zatem wtargnięcie w tę sferę może być rozumiane jako naruszenie wskazanego dobra osobistego. W konsekwencji działania zmierzające do pozbawienia mieszkania z reguły będzie naruszać dobro osobiste osoby w tym mieszkaniu zamieszkującej. Egzekucja z nieruchomości obejmującej mieszkania dłużnika, stanowiące jego centrum życiowe, z reguły stanowi wtargnięcie w sferę emocjonalną dłużnika obejmującą poczucie bezpieczeństwa i niezakłóconego korzystania z własnego mieszkania, a zatem narusza dobra osobiste dłużnika. Sam fakt naruszenia dobra osobistego nie daje jednak podstaw do udzielenia ochrony. W szczególności, stosownie do art. 24 § 1 k.c., ochrona taka nie przysługuje, gdy naruszenie dobra osobistego nie było bezprawne. Trafnie sąd I instancji stwierdza, że egzekucja prowadzona stosownie do obowiązującego prawa, przez organ do tego uprawniony, na podstawie orzeczenia sądu nie jest działaniem bezprawnym, ale wręcz przeciwnie, zmierza do osiągnięcia stanu zgodnego z prawem. Stąd powołany przepis wyłącza w takim wypadku ochronę naruszonego dobra osobistego.

Z powyższych przyczyn apelacja, w części w jakiej zaskarżono nią oddalenie żądania niemajątkowego, jest bezzasadna i na podstawie art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu.